

Biologia – egzamin próbny

edukacja domowa · bezkręgowce i kręgowce: budowa, przystosowania, znaczenie
opracowanie: **Mateusz Bedkowski** · niekazmuliczyc.pl

KLUCZ NAUCZYCIELA

Grupa A

Suma: 18 pkt

Czas: 45 min

11 zadań · 18 punktów · 45 minut · w zadaniach otwartych odpowiadaj pełnym zdaniem lub uzupełnij luki.

Zadanie 1. (0–1)

ZAMKNIETE

Które zwierzę jest owadem?

- A.** pająk krzyżak
- B.** pszczoła miodna
- C.** rak
- D.** ślimak winniczek

Odpowiedź: **B** B. pszczoła miodna

Rozwiązanie: Pszczoła ma trzy pary odnóży i ciało z trzech części — to owad.

Błędne odpowiedzi: Pająk to pajęczak, rak — skorupiak, ślimak — mięczak.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 2. (0–2)

OTWARTE

Uzupełnij liczby odnóży.

- a) owad ma 6 odnóży,
b) pajęczak ma 8 odnóży.

Odpowiedź: a) 6; b) 8

Rozwiązanie: Owady: 3 pary odnóży, pajęczaki: 4 pary.

Punktacja:

1. **1 pkt** — owad — 6
2. **1 pkt** — pajęczak — 8

Zadanie 3. (0–1)

ZAMKNIETE

Dżdżownica należy do:

- A.** płazińców **B.** nicieni **C.** pierścienic **D.** mięczaków

Odpowiedź: **C** C. pierścienic

Rozwiązanie: Dżdżownica ma ciało podzielone na pierścienie — to pierścienica.

Błędne odpowiedzi: Płazińce mają płaskie ciało, nicienie — obte niepodzielone, mięczaki — miękkie z muszlą.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 4. (0–1)

ZAMKNIETE

Które zwierzę jest pasożytem człowieka?

- A.** stułbia **B.** glista ludzka **C.** dżdżownica **D.** biedronka

Odpowiedź: B B. glista ludzka

Rozwiązanie: Glista ludzka żyje w jelicie człowieka i odżywia się jego pokarmem.

Błędne odpowiedzi: Pozostałe zwierzęta żyją samodzielnie.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Dopasuj cechę do gromady kręgowców. Wpisz litery: **A** — ryby, **B** — płazy, **C** — ptaki, **D** — ssaki.

cecha	gromada
oddychają skrzelami przez całe życie	A
mają nagą, wilgotną skórę	B
ciało pokrywają pióra	C
karmią młode mlekiem	D

Odpowiedź: A, B, C, D

Rozwiązanie: Każda gromada ma cechę, która ją wyróżnia.

Punktacja:

1. **1 pkt** — ryby
2. **1 pkt** — płazy
3. **1 pkt** — ptaki
4. **1 pkt** — ssaki

Które zwierzę jest stałocieplne?

A. jaszczurka zwinka

B. karp

C. sikorka

D. żaba trawna

Odpowiedź: **C** C. sikorka

Rozwiązanie: Ptaki i ssaki utrzymują stałą temperaturę ciała.

Błędne odpowiedzi: Gady, ryby i płazy są zmiennocieplne.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Opisz kolejne etapy rozwoju żaby.

Odpowiedź: jajo (skrzek) → kijanka → (kijanka z odnóżami) → młoda żaba

Rozwiązanie: To rozwój z przeobrażeniem — kijanka żyje w wodzie i oddycha skrzelami.

Punktacja:

1. **1 pkt** — jajo i kijanka
2. **1 pkt** — przekształcenie w dorosłą żabę

Ciało gadów pokrywa:

A. naga, wilgotna skóra

B. sucha skóra z łuskami lub tarczками

C. pióra

D. sierść

Odpowiedź: **B** B. sucha skóra z łuskami lub tarczками

Rozwiązanie: Sucha skóra z rogowymi łuskami chroni gady przed utratą wody.

Błędne odpowiedzi: Naga skóra — płazy, pióra — ptaki, sierść — ssaki.

Punktacja: **1 pkt** — poprawna odpowiedź.

Zadanie 9. (0–2)

OTWARTE

Podaj dwa przystosowania ptaków do lotu.

Odpowiedź: Np.: pióra; skrzydła; lekkie kości wypełnione powietrzem; opływowy kształt ciała; worki powietrzne; silne mięśnie piersiowe.

Rozwiązanie: Wystarczą dwa przystosowania.

Punktacja:

1. **1 pkt** — pierwsze przystosowanie
2. **1 pkt** — drugie przystosowanie

Zadanie 10. (0–1)

ZAMKNIETE

Które zwierzę należy do mięczaków?

- A.** ślimak winniczek **B.** pająk
C. stonoga **D.** mrówka

Odpowiedź: **A** A. ślimak winniczek

Rozwiązanie: Ślimak ma miękkie ciało i muszlę — to mięczak.

Błędne odpowiedzi: Pająk, stonoga i mrówka to stawonogi.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Zadanie 11. (0-2)

OTWARTE

Podaj dwa przykłady znaczenia owadów dla człowieka lub przyrody.

Odpowiedź: Np.: zapylają kwiaty; pszczoły dają miód i wosk; są pokarmem dla ptaków; niektóre niszczą uprawy lub przenoszą choroby.

Rozwiązanie: Wystarczą dwa poprawne przykłady.

Punktacja:

1. **1 pkt** — pierwszy przykład
2. **1 pkt** — drugi przykład

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.
- Przykładowe pytania do części ustnej: 1) Czym różni się owad od pajęczaka? 2) Opisz rozwój żaby. 3) Jak ptaki są przystosowane do lotu? 4) Dlaczego dżdżownice są pożyteczne?
- W zadaniach otwartych uznaj każdą poprawną merytorycznie odpowiedź sformułowaną własnymi słowami.

Proponowana skala ocen (18 pkt)

18–17 pkt: bardzo dobry · 16–14 pkt: dobry · 13–10 pkt: dostateczny · 9–8 pkt: dopuszczający · 7–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnątrzszkolnych zasad oceniania.